

Statens energimyndighets Allmänna råd om länsstyrelsens planläggning av företag och organisationer inom oljebranschen vid höjd beredskap och krig.

NUTFS 1998:7
Utkom från trycket
den 23 oktober
1998

Beslutade 1998-08-24.

1. Inledning

Statens energimyndighet är ansvarig myndighet för funktionen energiförsörjning enligt förordningen (1997:868) med instruktion för Statens energimyndighet.

Regeringen har utfärdat förordningen (1992:390) om förberedelser för leverans av varor och tjänster. För verkställigheten av denna har Överstyrelsen för civil beredskap, med stöd av 4 § i förordningen, meddelat föreskrifter (ÖCBFS 1996:1) om förberedelser för leverans av varor och tjänster. ÖCB har även gett ut allmänna råd och handbok om planläggning av företag (ÖCB AR 1996:1).

Statens energimyndighet utfärdar härmed Allmänna råd om länsstyrelsens planläggning av företag och organisationer inom oljebranschen vid höjd beredskap och krig. Dessa allmänna råd är en komplettering till ÖCBs allmänna råd och handbok om planläggning av företag.

Länsstyrelsens ansvar inom funktionen energiförsörjning berör energibrancherna el, olja, gas och övriga bränslen i länet avseende:

- förekomst och funktion
- produktions- och konsumtionsstruktur samt
- branschernas behov av stöd i form av varor och tjänster

Länsstyrelsen bör vid en bristsituation kunna prioritera energi till vissa samhällssektorer.

Ransonering och andra förbrukningsregleringar bör kunna genomföras.

2. Planläggningens syfte

Vid samhällets krigsorganisering kommer förutsättningarna för branschens arbete att förändras väsentligt. Avbrott och störningar kan förekomma i stor omfattning. En effektiv försörjning av drivmedel är en av de viktigaste förutsättningarna för totalförsvaret vid höjd beredskap och i krig. Försörjning av oljeprodukter för uppvärmning m.m. kommer sannolikt att prioriteras lägre under detta skede.

Planläggning av företag och organisationer inom oljebranschen syftar till att företagen skall få behålla personal, fordon och andra resurser för att kunna leverera bränslen och drivmedel till totalförsvaret. De skall genom planläggningen få erforderlig information om sina uppgifter vid höjd beredskap, myndighetens inriktning och krigsmiljöns krav.

3. Planläggning av företag och organisationer inom oljebranschen och dess omfattning

Statens energimyndighets inriktning är att planläggningen av rikstäckande företag och koncerner sker centralt och vad avser dessa bolags dotter- och intressebolag utförs planläggningen regionalt.

Statens energimyndighet lämnar i särskild ordning underlag till länsstyrelsen över vilka företag som skall planläggas. I övrigt självständigt förekommande regionala företag, som bedöms vara viktiga för försörjningen i regionen, planläggs av länsstyrelsen efter samråd med Statens energimyndighet. Det är angeläget att K-företagen upprättar intern beredskapsplan.

Statens energimyndighet genomför samordning med SJ och SjöV för de företag där Statens energimyndighet utgör planläggande myndighet.

3.1 Leveranssäkerhet och tillgänglighetskrav

Krav på planläggningen:

leveranssäkerheten skall vara *mycket hög*
tillgänglighetskraven är *momentant och underlång tid*

Innebörden framgår av ÖCB Allmänna råd (ÖCB AR 1996:1) punkt 4.7.

3.2 Dokumentation

Dokumentation sker enligt ÖCB Allmänna råd. I de fall Statens energimyndighet är planläggande myndighet översänds kopia av beredskapsplanen till berörd Länsstyrelse..

Översyn och uppföljning av planläggning sker regelbundet. Beredskapsplanen som helhet revideras vid behov. Ingen planhandling bör tillåtas vara äldre än tre år. Med revisionsdatum menas datum när planläggande myndighet varit i kontakt med företaget och tagit ställning till ev förlängning av planläggning.

4. Planläggning av bensinstationer och konsument anläggningar.

Planläggning av bensinstationer bör endast innebära personalplanläggning. Konsumentanläggningar skall ej K-planläggas utan förtecknas som prioriterade för uppfyllnad.

Länsstyrelsen föreslår vilka anläggningar som bör planläggas och prioriteras. Innan beslut fattas bör samråd ske med Försvarmakten (Fobef) samt poolchef. En sammanvägning av anläggningarna sker vid CB/MB och hos samordningspoolchefen för att täcka civilområdets behov.

Prioriterade bensinstationer (P-stationer) är avsedda för totalförsvarets (främst försvarsmakten, befolkningsskyddet och räddningstjänsten, polisen, sjukvården och prioriterad yrkestrafik) behov i samband med höjd beredskap. P-stationer är prioriterade för uppfyllning av oljebolagen. Vissa av bensinstationerna är försedda med inkopplingspunkt för reservkraft för att i begränsad omfattning kunna drivas med reservkraftaggregat vid elbortfall.

De P-stationer, som inte försetts med inkopplingspunkt för reservkraft, bör länsstyrelsen så långt möjligt tilldela batteridrivna pumpar för drivmedel.

Personalplanläggning av P-stationer bör ske enligt Arbetsmarknadsstyrelsens allmänna råd om personalplanläggning (AMS) Arbetsmarknadsverkets Regelk. 3 (4). 1995-11-01. Fullständig genomgång av planläggningen, bl.a. kontroll av att personalplanläggningen är aktuell, bör ske vart tredje år.

4.2 Konsumentanläggningar m.m.

Länsstyrelsen skall vara informerad om var de viktigaste konsumentanläggningarna finns och vilka som är försedda med inkopplingspunkt för reservkraft.

Konsumentanläggning, som ägs eller innehas av t.ex. bussföretag eller åkeri och huvudsakligen tillgodoser dennes drivmedelsbehov, samt cisterner, gårdscisterner eller motsvarande anläggningar bör inte bli föremål för uttagning som förråd för Försvarsmakten.

4.3 Dokumentation

Länsstyrelsen bör förteckna prioriterade bensinstationer och konsumentanläggningar och särskilt ange vilka som försetts med inkopplingspunkt för reservkraft.

5. Poolorganisation

För att tillgodose totalförsvarets behov av bränslen och drivmedel upprättas vid höjd beredskap ett Poolkontor hos ett av oljebolagen på större depåer eller depåorter. Poolkontor och Poolchef utses av Statens energimyndighet i samarbete med oljebolagen. Företag som utsetts till poolkontor skall vara K-företagsplanlagt av Statens energimyndighet eller Länsstyrelsen.

Poolkontoret är beställningskontor för försvarsmakten. Poolchefen samordnar och effektuerar vid behov leveranser till övriga prioriterade förbrukare.

Länsstyrelsen ger poolchefen information om prioriterade förbrukare.

6. Prioritering av leveranser av bränslen och drivmedel

Länsstyrelsen bör vid höjd beredskap kunna prioritera leveranser av petroleumprodukter.

En prioriteringsplan, exkl. försvarsmakten, för bränslen och drivmedel bör tas fram av länsstyrelsen och finnas tillgänglig redan vid grundberedskap. Länsstyrelsen skall delge CB och Poolchef prioriteringsplanen. Grunden för denna prioritering bör vara den samhällsviktiga verksamhetens behov av petroleumprodukter i krig. Av planen bör bland annat framgå vilka drivmedels- och bränslekonsumenter som är högst prioriterade vid en bristsituation. Det bör särskilt beaktas hur drivmedelsleveranser till reservverk vid långvariga elavbrott skall genomföras.

7. Försvarsmaktens bränsle- och drivmedelsplanläggning

Försvarsmaktens bränsle- och drivmedelsplanläggning framgår av Bränsle och drivmedelsplan för Försvarsmakten (BDrivmP), Bet M 7765-400030. Där beskrivs Försvarsmaktens krav och förväntningar på Länsstyrelsen med avseende på bränsle och drivmedelsförsörjning vid höjd beredskap. Försvarsmakten delger poolchef särskild leveransplan.

Dessa allmänna råd träder i kraft den dag de utkommer från trycket. Vid ikraftträdandet upphör Statens energiverks Allmänna råd för länsstyrelsernas planläggning av bensinstationer m.m. för krigsfara och krig 1989-06-21 (STEV-SF 1989:7) och NUTEKs Allmänna råd för länsstyrelsernas planläggning av företag och organisationer inom oljebranschen vid krigsfara och krig, T 1993:9 att gälla.

THOMAS KORSELDT

Margaretha Björklund

Information om NUTFS

Närings- och teknikutvecklingsverkets föreskrifter och allmänna råd kan beställas hos NUTEK Förlag, Trycksaksexpeditionen, fax 08-681 92 05.